

Position Paper Omgevingsdienst Rivierenland Toezicht en handhaving wet- en regelgeving asbest

Met het verbod op asbestdaken worden eigenaren van (veelal verweerde) asbestdaken verplicht voor 2024 hun dak te laten saneren. Als omgevingsdienst treffen we steeds vaker verwaarloosde en verpauperde gebouwen met een asbestdak aan. Ook zijn we als Omgevingsdienst betrokken bij de afhandeling van calamiteiten, zoals asbestbranden. We staan daarom positief tegenover het verbod. Het verbod vraagt in onze ogen echter wel om beter afgestemde wet- en regelgeving, zodat omgevingsdiensten de rol van toezichthouder/handhaver namens de bevoegde gezagen effectiever en efficiënter kunnen vervullen.

De asbesttaken van Omgevingsdienst Rivierenland

1. Voor 8 van de 10 deelnemende gemeenten: het beoordelen en afhandelen (toetsen) van de sloopmeldingen;
2. Toezicht en handhaving op asbestsaneringen door gecertificeerde bedrijven (inclusief klachten bij certificerende instelling indien nodig);
3. Toezicht en handhaving op illegale sloopwerkzaamheden en asbestsaneringen;
4. Toezicht en handhaving op gevaarlijke, verpauperde gebouwen (meestal na verzoek om handhaving en in ernstige gevallen op eigen initiatief i.o.m. het bevoegd gezag);
5. Participatie in het multidisciplinaire Gelders Asbest Interventie Team (alle 7 Gelderse Omgevingsdiensten, Politie, Functioneel Parket, Inspectie SZW). Dit Interventieteam is succesvol en werkt samen met teams in Noord-Holland en Flevoland (OD's).

Welke taken een omgevingsdienst exact uitvoert, is afhankelijk van wat een gemeente of provincie aan taken heeft ingebracht. Dit varieert van alleen de basistaken milieu tot een Wabo-breed pakket. Hier zit landelijk veel verschil in.

Datum
Oktober 2015

Pagina
1 van 4

Ons kenmerk
--

Uw kenmerk
--

Behandeld door
Wijnand Jol
0344 - 57 93 14
w.jol@odrivierenland.nl

Bijlage
--

Afschrift aan:
Omgevingsdienst Brabant Noord
Omgevingsdienst
Noordzeekanaalgebied

Wetgevende en toezichthoudende instanties

De verantwoordelijkheden voor wet- en regelgeving ten aanzien van asbest zijn momenteel verdeeld over meerdere ministeries.

Datum
Dag maand jaar (voluit)

pagina
2 van 4

Ons kenmerk
Ons kenmerk

De Ministeries

Ministerie	Onderdeel
BZK	Woningwet, Bouwbesluit 2012
I&M	Asbestverwijderingsbesluit, Productenbesluit asbest, Besluit asbestwegen, Wabo
SZW	Arbeidsomstandighedenbesluit
VenJ	Strafrecht

Elk ministerie heeft haar eigen beleid, prioritering en wetgeving waardoor een gezamenlijke uitvoering niet eenvoudig van de grond komt. Mandatering is niet eenduidig geregeld.

De Toezichthouders

Organisatie	Toezichttaak
Gemeente/Provincie	Beoordelen en afhandelen sloopmeldingen (voor zover deze basistaak niet is ingebracht bij een omgevingsdienst)
Omgevingsdiensten	Beoordelen en afhandelen sloopmeldingen als de deelnemende gemeente haar asbesttaken heeft ingebracht. Toezicht op gehele asbestketen.
Inspectie SZW	Arbeidsomstandigheden
ILT	Objecten (bijv. schepen) en installaties
Certificerende Instellingen (CI)	Certificatieschema's

Elke organisatie werkt met eigen programma's, eigen prioriteiten waardoor een effectieve gezamenlijke aanpak niet eenvoudig van de grond komt. Met de Certificerende instellingen die toezicht houden op private stelsel wordt zeer moeizaam samengewerkt; ingediende klachten lijken voor een aantal CI's gedwongen winkelnering.

Huidige stand van zaken toezicht en handhaving

Het toezicht op en handhaving van de asbest gerelateerde wet- en regelgeving heeft last van versnipperde regels en versnipperde bevoegdheden. Regels die er wel zijn, hebben vaak betrekking op administratieve bepalingen (het doen van een sloopmelding en hebben van een asbestinventarisatierapport) en niet op uitvoerende bepalingen (het zorgvuldig saneren van asbest volgens de best bestaande technieken; deze laatste eis is zelfs geschrapt bij de invoering van het Bouwbesluit 2012). Er kan uitsluitend met een aantal kapstokartikelen (art 1a Woningwet, 7.22 Bouwbesluit2012, 8.1 Bouwbesluit2012 en 1a Wet milieubeheer) gehandhaafd worden, echter kapstokartikelen vergen een uitgebreidere motivatie en bewijslast (en daarmee kostbare tijd en geld).

Bij het constateren van misstanden op Arbeidsomstandigheden gebied tijdens toezicht functioneren omgevingsinspecteurs als doorgeefluik naar het asbestinspectieteam van de Inspectie SZW (op papier bestaande uit 13 personen voor heel Nederland). Ook kan een klacht worden ingediend bij de Certificerende Instelling. Het indienen van klachten is een tijdrovend traject, waarvoor meestal geen uren beschikbaar zijn gesteld. Ook de terughoudende houding van de Certificerende Instellingen naar Omgevingsdiensten en/of gemeenten toe zorgt ervoor dat er veel tijd gaat zitten in de monitoring van de afhandeling van de ingediende klacht. Ook het succesvolle asbestinterventieteam ervaart de gebrekkige omgevingswetgeving als een last waardoor efficiënt en effectief optreden onnodig lastig is.

Door het overhevelen van de sloop/asbestregels uit de model-bouwverordening naar het Bouwbesluit 2012 is het gebrek aan uitvoeringsregels en handhavingstools alleen maar groter geworden

Hoe te komen tot een effectiever en betere toezicht en handhaving (niet meer maar betere regels)

1. Voeg alle regels met betrekking tot (sloop) asbest uit verschillende besluiten samen in een nieuw (asbest)besluit. Hierdoor kan een aantal besluiten geheel of gedeeltelijk vervallen en kunnen verouderde, niet relevante of dubbele regels geschrapt of geactualiseerd worden. Het gaat hier dan om onder andere het Asbestverwijderingsbesluit 2005, een deel van het Bouwbesluit 2012, het Besluit asbestwegen milieubeheer en het Productenbesluit asbest.

Datum
Dag maand jaar (voluit)

pagina
3 van 4

Ons kenmerk
Ons kenmerk

2. Duidelijkere uitvoeringsregels voor saneringsbedrijven. Via het hiervoor onder 1 genoemde nieuwe asbestbesluit en via uitvoeringsbladen (p-bladen, Arbo- en milieucatalogus, productbladen met duidelijke, strikte saneringsmethodes) voor standaard asbesttoepassingen. Door duidelijkere uitvoeringsregels en saneringsmethodes wordt het ook lastiger voor bedrijven om via grijze gebieden in wetgeving de gewenste saneringsmethodes naast zich neer te leggen.
3. Duidelijkheid over de rol van de Omgevingsdiensten in het kader van de asbesttaakuitvoering. De vraag of de asbesttaken deel uitmaken van het verplichte basistakenpakket is nog steeds niet eenduidig beantwoord. Sommige gemeenten hebben de asbesttaak niet ingebracht, andere wel. Sommige gemeentes zijn van mening omdat er geen leges kunnen worden geïnd dat het ook geen taak is. Het is zaak hierover duidelijkheid komt. De 29 diensten kunnen dan komen tot een meer uniforme toezicht- en handhavingwijze, waardoor het toezicht op de branche als geheel wordt verbeterd en waardoor voor de branche sprake is van een level playingfield. Ook voorkomt dit dat gemeenten die hun taken niet hebben overgedragen een toevluchtsoord worden voor malafide bedrijven die gestructureerd toezicht willen ontduiken.
4. Meer (uitwisselings) bevoegdheden tussen toezichthouders: bijvoorbeeld tussen OD's en ILT voor toezicht op asbest met betrekking tot objecten en tussen OD's en I-SZW overtredingen die ernstig zijn vanuit het oogpunt van de arbeidsomstandigheden zijn meestal ook nadelig voor het (leef)milieu.
5. Uitbreiding van toepasbare feiten voor de bestuurlijke strafbeschikking – milieu (boetes) Bsb-m. Bsb-m mag nu in meeste gevallen alleen bij particulieren worden toegepast. Verruim de reikwijdte van Bsb-m voor bijvoorbeeld enkelvoudige overtredingen ook naar bedrijven.

Datum
Dag maand jaar (voluit)

pagina
4 van 4

Ons kenmerk
Ons kenmerk